

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๒๐๒ คน

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๑๓๒ คน โดยกลุ่มตัวอย่างได้มาจกตารางกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)^๑

^๑บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น), ๒๕๔๘, หน้า ๙๖.

๓.๓ เทคนิควิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

เทคนิควิธีที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ จำนวน ๑๓๒ คน โดยใช้วิธีทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการนำรายชื่อโรงเรียนทั้งหมดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ มาจับสลากจนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่ต้องการ

๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดของความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ซึ่งได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑) ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) โดยถามข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ จำนวน ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านฉันทะ ๒) ด้านวิริยะ ๓) ด้านจิตตะ และ ๔) ด้านวิมังสา

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ จำนวน ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ๒) ด้านการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ และ ๓) ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับ ตามหลักของลิเคิร์ท^๒ (liker) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน ๕ หมายถึง มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน ๔ หมายถึง มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

คะแนน ๓ หมายถึง มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน ๒ หมายถึง มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

คะแนน ๑ หมายถึง มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

^๒Likert อ้างถึงใน สุรชัย โภคารภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์สถาบันราชภัฏเทพสตรี), ๒๕๔๖, หน้า ๑๔๐.

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

๑. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเนื้อหามาวิเคราะห์หาแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๒. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเรียบเรียง และสร้างเป็นแบบสอบถามรายข้อ โดยให้ครอบคลุมการใช้หลักอิทธิบาทและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒

๓. นำแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบสำนวนภาษาและความถูกต้องของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

๔. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องตามรูปแบบ และความถูกต้องของภาษา ได้ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยทุกข้อมีค่าอยู่ระหว่าง ๐.๘-๑.๐ จากนั้นจัดทำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ในการแจกแบบสอบถามการวิจัยต่อไป

๕. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท เท่ากับ .๙๖๐ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ .๙๖๐ และได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมของแบบสอบถามเท่ากับ .๙๖๘

๖. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

๓.๕.๑ ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒

๓.๕.๒ นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ร่วมมือและแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ ไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดด้วยตัวเอง จำนวน ๑๓๒ ชุด

๓.๕.๓ รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ กำหนดขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ขั้นตอนที่ ๒ วิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อวัดระดับและประเมินผล โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยของ Best^๓ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑-๕.๐๐ หมายถึง มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑-๔.๕๐ หมายถึง มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑-๓.๕๐ หมายถึง มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑-๒.๕๐ หมายถึง มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐-๑.๕๐ หมายถึง มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ ๓ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๒ วิเคราะห์โดยใช้วิธีหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และเทียบกับเกณฑ์ ๕ ระดับ^๔ ดังนี้

ค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ๐.๘๑ - ๑.๐๐ หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ๐.๖๑ - ๐.๘๐ หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง

ค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ๐.๔๑ - ๐.๖๐ หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ๐.๒๑ - ๐.๔๐ หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ๐.๐๑ - ๐.๒๐ หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง ๓ ขั้นตอนแล้ว นำผลที่ได้มาสรุป และรายงานผลการวิจัยต่อไป

^๓Best,อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น,พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก, ๒๕๓๕), หน้า ๑๐๐.

^๔พวงรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์,พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๐), หน้า ๔๐.

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑. ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item–Objective Congruence : IOC)^๕
สำหรับหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม

$$\text{จากสูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	R	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

๒. ค่าร้อยละ (Percentage)^๖

$$\text{จากสูตร } P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	จำนวนข้อมูล (ความถี่)
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

๓. ค่าเฉลี่ย (Mean, X)^๗

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

^๕ สว่างศรี ชมภูวงศ์, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๔), หน้า ๑๙๙.

^๖ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕), หน้า ๑๐๔.

^๗ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๘), หน้า ๒๔๙.

๔. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)^๔

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบ

๕. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach)

$$\text{สูตร } k = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	k	แทน	ความเที่ยงของแบบสอบถาม
	$\sum S$	แทน	ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	K	แทน	จำนวนข้อในแบบสอบถาม

๖. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation)^๕

$$\text{สูตร } r_{xy} = \frac{\sum xy - n\bar{x}\bar{y}}{\sqrt{(\sum x^2 - n\bar{x}^2)(\sum y^2 - n\bar{y}^2)}}$$

เมื่อ	x	แทน	ข้อมูลของตัวแปรที่ 1
	y	แทน	ข้อมูลของตัวแปรที่ 2
	n	แทน	จำนวนข้อมูลของตัวแปรตัวใดตัวหนึ่ง

^๔ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗๙.

^๕ ส่องศรี ชมภูวงศ์, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช, ๒๕๕๔), หน้า ๒๓๐.